

Paveldėjimo savybės

Martynas Mitrulevičius



Klases laukų paveldėjimas

```
class A {
    int i = 1;

    String metodas() {
       return "A";
    }
}

class B extends A {
    int i = 100;

    @Override
    String metodas() {
       return "B";
    }
}
```

```
B objektas = new B();
System.out.println(objektas.i);  // 100
System.out.println(objektas.metodas()); // B

A kitasObjektas = new B();
System.out.println(kitasObjektas.i);  // 1
System.out.println(kitasObjektas.metodas()); // B
```



Polimorfizmas

- Situacija, kai objekto reakciją į metodo kvietimą nulemia objekto tipas vadinamas **polimorfizmu**.
- Polimorfizmas įgalina:
 - programuoti apibendrintai, realizacijos detales apibrėžiant išvestinėse klasėse
 - specializuoti/modifikuoti klasės funkcionavimą išvestinėje klasėje.
- Java kalboje kiekvienas paveldėtos klasės objektas gali būti naudojamas ten, kur reikalingas tėvinės klasės objektas
- Privalumai:
 - Programinis kodas lengvai rašomas ir skaitomas
 - Klasės sąsaja vienoda, tipų specifika svarbi realizacijoje
- Trūkumai:
 - Jei reikia vaikinės klasės savybių, tada reikia atlikti cast operaciją



Polimorfizmas

```
abstract class Car {
                                                     public class RunCars {
      abstract void go();
                                                            public static void main(String[] args) {
class Bus extends Car {
                                                                  Train a = new Train();
      @Override
                                                                  Bus b = new Bus();
      void go() {
                                                                  Car c = new Bus();
             System.out.println("Bus goes...");
                                                                  makeMove(a);
                                                                  makeMove(b);
                                                                  makeMove(c);
class Train extends Car {
      @Override
                                                           static void makeMove(Car c) {
      void go() {
             System.out.println("Train goes...");
                                                                  c.go();
```

Train goes...
Bus goes...
Bus goes...



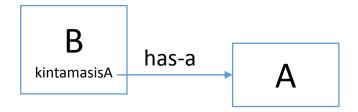
Kompozicija vs paveldėjimas

Kompozicija.

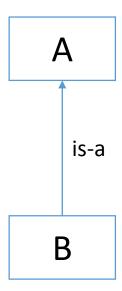
Viena klasė turi kitos klasės objektą kaip klasės kintamąjį. Ryšys vadinamas "has-a"



Kompozicija vs paveldėjimas



Kompozicija



Paveldėjimas



Perrašymas vs perkrovimas

```
class A {
      int metodas() {
             return 5;
      // perkrovimas (angl. overloading)
      int metodas(int k) {
             return k + 1;
class B extends A {
      // perrašymas/užklojimas (angl. overriding)
      @Override
      int metodas() {
             return 6;
```



Modifikatorius "protected"

- Leidžia panaudoti **protected** narį tik išvestinėse klasėse
- Išvestinėse klasėje narių matomumas negali būti apribotas.
- Galime tik sumažinti apribojimą:

Tėvinė klasė	Vaikinė klasė		
private	- (negalime perrašyti tokio nario)		
(default)	(default) protected public		
protected	protected public		
public	public		



Kalsės laukų pasiekiamumas

Modifikatori us	Tos pačios klasės nariai	To paties paketo klasės	To paties paketo vaikinės klasės nariai	Vaikinės klasės nariai	Visos kitos klasės
private	Taip	Ne	Ne	Ne	Ne
	Taip	Taip	Taip	Ne	Ne
protected	Taip	Taip	Taip	Taip	Ne
public	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip



Modifikatorius "final"

- Jei klasė pažymėta final, tokios klasės negali paveldėti jokia kita klasė
- Jei klasės metodas pažymėtas **final**, tokio metodo negalime užkloti/perrašyti

```
final class A {
   int i = 1;

String metodas() {
     return "A";
   }
}
```

```
class B extends A {
  int i = 100;

  @Override
  String metodas() {
    return "B";
  }
}
```

```
class A {
    int i = 1;

    final String metodas() {
        return "A";
    }
}

class B extends A {
    int i = 100;

    @Override
    String metodas() {
        return "B";
    }
}
```



Konstruktoriai vaikinėse klasėse

- Išreikštinai arba neišreikštinai kviečia bazinės klasės konstruktorių.
- **super()** galimybė nurodyti, kuris bazinės klasės konstruktorius bus kviečiamas. Gali būti tik pirmuoju sakiniu.
- Konstravimo seka (rekursyvus apibrėžimas). Pirma konstruojama objekto tėvo klasės dalis, po to vaiko (vaiko laukų iniciavimas, vaiko konstruktorius).



Konstruktoriai vaikinėse klasėse

```
class A {
                                                new C();
      A() {
             System.out.println("A");
                                                // A
                                                // B
                                                // C
class B extends A {
      B () {
             System.out.println("B");
class C extends B {
      C () {
             System.out.println("C");
```

Veikia taip lyg kiekvienos klasės konstruktoriuje pirmoji eilutė būtų:

super();



Cast: primityvieji tipai

- Automatinis tipo konvertavimas
 - byte \rightarrow short \rightarrow int \rightarrow long \rightarrow float \rightarrow double
- Išreikštinis tipo konvertavimas
 - double \rightarrow float \rightarrow long \rightarrow int \rightarrow short \rightarrow byte



Automatinis tipo konvertavimas

```
int i = 100;
long l = i; // no explicit type casting required
float f = 1; // no explicit type casting required
System.out.println("Int value " + i);
System.out.println("Long value " + 1);
System.out.println("Float value " + f);
//Int value 100
//Long value 100
//Float value 100.0
float f = 22.20f;
double d = f;  // no explicit type casting required
System.out.println("Float value " + f);
System.out.println("Double value " + d);
//Float value 22.2
//Double value 22.200000762939453
```



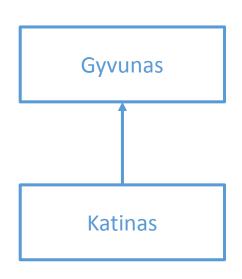
Išreikštinis tipo konvertavimas

```
double d = 100.04;
long l = (long) d;
                      //explicit type casting required
                      //explicit type casting required
int i = (int) l;
System.out.println("Double value " + d);
System.out.println("Long value " + 1);
System.out.println("Int value " + i);
//Double value 100.04
//Long value 100
//Int value 100
double d = 22.99;
float f = (float) d; //explicit type casting required
System.out.println("Double value " + d);
System.out.println("Float value " + f);
//Double value 22.99
//Float value 22.99
```



Cast: objektai

- Upcasting
- Downcasting



```
class Gyvunas {
   public void esti() {
        // ...
class Katinas extends Gyvunas {
   @Override
   public void esti() {
         // ...
   public void miau() {
         // ...
```



Upcasting

```
// Sukuriame katino objekta, kuris paveldi visas gyvuno savybes
Katinas katinas = new Katinas();
// Keiciame tipa i tevini, t.y. Gyvuno tipa.
// cast operacija nereikalinga, nes gyvunas yra abstraktesnis
// katinas turi viska ta pati, ka ir turi gyvunas.
// Java tai suprant ir nereikia isreikstinai nieko nurodyti
Gyvunas gyvunas = katinas;
// Galima naudoto cast operatoriu, kodas kompiliuosis ir veiks,
// taciau upcasting atveju cast operatorius nere reikalingas
Gyvunas gyvunas2 = (Gyvunas) katinas;
katinas.miau();
katinas.esti();
gyvunas.esti();
// negalime gyvunui kviesti miau() metodo, nes jis nera katinas pagal tipa
// reikia konvertuoti i katina
gyvunas2.esti();
//negalime gyvunui2 kviesti miau() metodo, nes jis nera katinas pagal tipa
//reikia konvertuoti i katina
```



Downcasting

```
// Sukuriame katino objekta, kuris paveldi visas gyvuno savybes
Katinas katinas = new Katinas();
// Pakeiciame tipa i gyvuna
Gyvunas gyvunas = katinas;
gyvunas.esti();
// negalime gyvunui kviesti esti() metodo, nes jis nera katinas pagal tipa
// reikia konvertuoti i katina
// konvertuojame gyvuna i katina naudodami cast operatoriu
// tai yra downcasting
Katinas katinas2 = (Katinas) gyvunas;
//dar geriau yra patikrinti, ar gyvunas tikrai gali buti konvertuojamas i
//katina
if (gyvunas instanceof Katinas) {
      katinas2 = (Katinas) gyvunas;
// katinui2 jau galime kviesti ir gyvuno, ir katino metodus
katinas2.esti();
katinas2.miau();
```



Downcasting: trumpas būdas

```
Katinas katinas = new Katinas();

Gyvunas gyvunas = katinas;

// Jei mums po cast operacijos reikes iskviesti vos viena katino metoda,
// tada galime naudoti trumpesni cast uzrasa
((Katinas) gyvunas).miau();
```



Downcasting: dar vienas būdas

```
Katinas katinas = new Katinas();
Gyvunas gyvunas = katinas;
Katinas katinas2 = Katinas.class.cast(gyvunas);
```



Downcasting: ko nedaryti

Exception in thread "main" java.lang.ClassCastException: Gyvunas cannot be cast to Katinas at CastTest.main(castTest.main(CastTest.java:13)

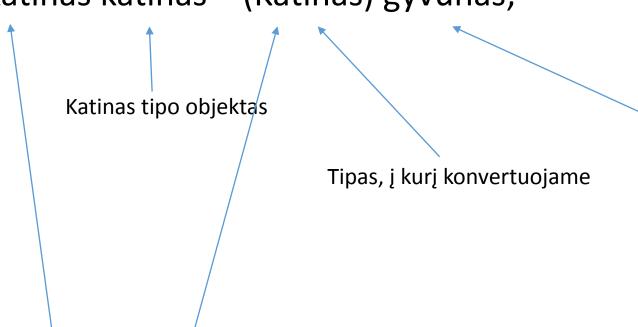


Cast operacijos sintaksė

Gyvunas gyvunas = new Katinas();

Turi būti ta pati klasė

Katinas katinas = (Katinas) gyvunas;



Gyvunas tipo objektas



Nuorodos

Upcasting/Downcasting:

http://www.cs.utexas.edu/~cannata/cs345/Class%20Notes/14%20Java %20Upcasting%20Downcasting.htm



Null

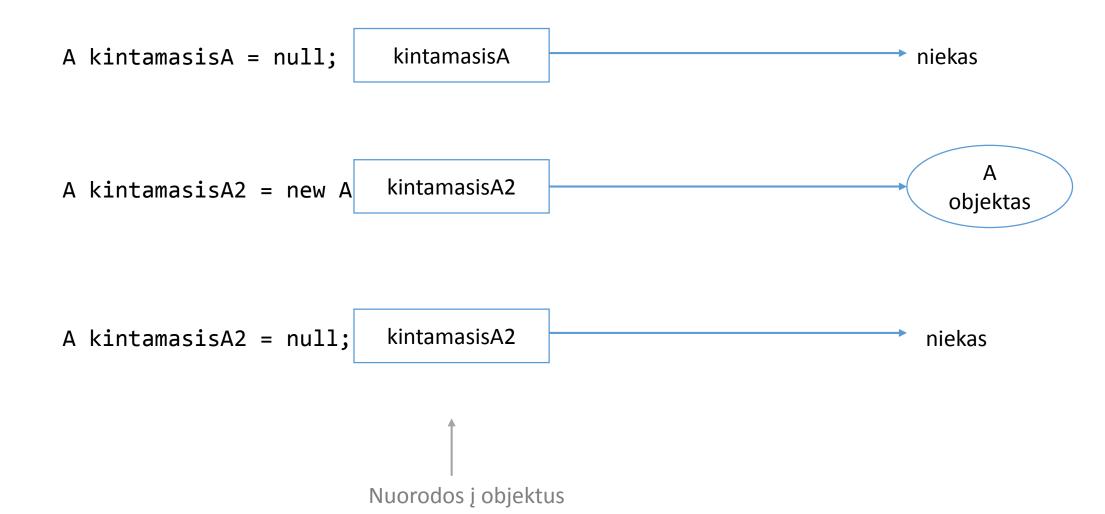


null

- null žymi neegzistuojantį objektą
- null objektas neturi jokių kintamųjų ir metodų, todėl su juo negalime atlikti jokių veiksmų
- Jei bandysime panaudoti neegzistuojantį objektą *null* (pvz. kviesime jo metodą), tai gausime *NullPointerException* klaidą



null





null

```
public class NullTestIncorrect {
    public static void main(String[] args) throws ArithmeticException {
        A a = null;
        a.metodasA();
    }
}
class A {
    public void metodasA() {
        System.out.println("iskviestas metodas A");
    }
}
Exception in thread "main" java.lang.NullPointerException
    at CastTest.main(CastTest.java:8)
```

```
public class NullTestCorrect {
    public static void main(String[] args) throws ArithmeticException {
        A a = new A();
        a.metodasA();
    }
}
class A {
    public void metodasA() {
        System.out.println("iskviestas metodas A");
    }
}
// iskviestas metodas A
```



Patiktinimas ar ne null

```
public class NullTestCheck {
      public static void main(String[] args) throws ArithmeticException {
            A a = null;
             if (a != null) {
                   a.metodasA();
             a = new A();
             if (a != null) {
                   a.metodasA();
class A {
      public void metodasA() {
             System.out.println("iskviestas metodas A");
```



Nuorodos

Upcasting/Downcasting:

http://www.cs.utexas.edu/~cannata/cs345/Class%20Notes/14%20Java %20Upcasting%20Downcasting.htm



Išimtys (exceptions)



Keletas garsių klaidų



Therac-25, 1985-87m.

įrenginys apšvitino žmones, kelis iš jų mirtinai. Klaida pasireikšdavo operatoriui per greitai surinkus tam tikrą komandą. **Ariane 5** skrydis, **1996**, 370 mln. \$ nuostolis. Sukėlė reikšmės perpildymas priskiriant 64 bit. slank. kabl. Į 16 bit. integer reikšmę



Betty Heidler – Londonas, 2012

Programa neužskaitė metimo, nes rezultatas centimentro tikslumu sutapo su ankstesniu





Problema

- Programa gali "sulūžti" daugeliu atvejų:
 - Netinkamai konvertuojant tipus
 - Reikšmės nebuvimas
 - Pasibaigia atmintis
 - Begalinė rekursija
 - •



Galimas sprendimas

- Galime parašlyti daug if'ų, kad po kiekvieno žingsnio tikrintų ar yra reikšmė, ar neatliekama dalyba iš nulio, ar tipas konvertuojamas tinkamai ir t.t.
- Bet tokiu atveju kodas paskęs klaidų apdorojime ir taps labai sunkiai skaitomas.
- Vis tiek gali likti nenumatytų situacijų
- Klaidų apdorojimą bus sunku modifiksuoti



Java sprendimas

- Naudoti išimtinių situacijų (exception išimtis) mechanizmą
- Programos įprastas kodas bus atskiriamas nuo klaidų apdorojimo kodo
- Java kalbos sakiniai try-catch-finally, throw



Išimtinės situacijos atsiradimas

- Kai vykdoma operacija ar metodo kvietimas, kurio sėkminga baigtis neįmanoma
- Išreikštiniu būdu iššaukiant situaciją Java sakiniu:
 - throw new Exception();



Išimties vystymasis

- Programos normalus vykdymas nutraukiamas ir sukuriamas išimtį apibūdinantis objektas (exception)
- Jei nesiimama priemonių, programos darbas užbaigiamas išvedant diagnostinį pranešimą



Kaip sukelti išimtį

```
int z = 5 / 0;

Exception in thread "main" java.lang.ArithmeticException: / by
zero
    at Programa.main(Programa.java:7)
```



Kaip sukelti išimtį



try-catch-finally

```
Galimai nesaugus
                       kodas
try {
                       Klaidos tipas
} catch (...
                       Veiksmai, jei
} finally {
                       jvyko klaida
```

Veiksmai atliekami tiek klaidos atveju, tiek ir jei klaidos nėra

```
Scanner sc = new Scanner(System.in);
int i = sc.nextInt();
try {
    int z = 5 / i;
    System.out.println("z: " + z);
} catch (ArithmeticException e) {
    System.out.println("Dalyba is nulio");
} finally {
    sc.close();
    System.out.println("scanneris uzdarytas");
}
```

```
Input: 5

Scanneris uzdarytas

Dalyba is nulio scanneris uzdarytas
```



Kelių tipų klaidų apdorojimas

```
try {
} catch (...) {
} catch (...
} catch (...
} finally {
```

```
try {
    int z = 5 / 0;
    String tekstas = null;
    tekstas.indexOf('A');
} catch (NullPointerException e) {
    System.out.println("Nera reiksmes");
} catch (ArithmeticException e) {
    System.out.println("Dalyba is nulio");
} catch (Exception e) {
    System.out.println("Nezinoma klaida");
}
```

Skirtingų tipų klaidos. Anksčiau turi būti gaudoma vaikinė klasė, vėliau tėvinė.



Kelių tipų klaidų apdorojimas

```
try {
    ...
} catch (... | ... | ...) {
    ...
} finally {
    ...
}
```

```
int z = 5 / 0;
    String tekstas = null;
    tekstas.indexOf('A');
} catch (NumberFormatException | NullPointerException e) {
    System.out.println("klaida");
}
```



Vidinis try-catch-finally blokas

```
try {
  try {
  } catch (...) {
} catch (...) {
```

```
try {
        try {
            int z = 5 / 0;
        } catch (ArithmeticException e) {
            System.out.println("Dalyba is nulio");
        }
} catch (Exception e) {
        System.out.println("Nezinoma klaida");
}
```



Išimties objektas

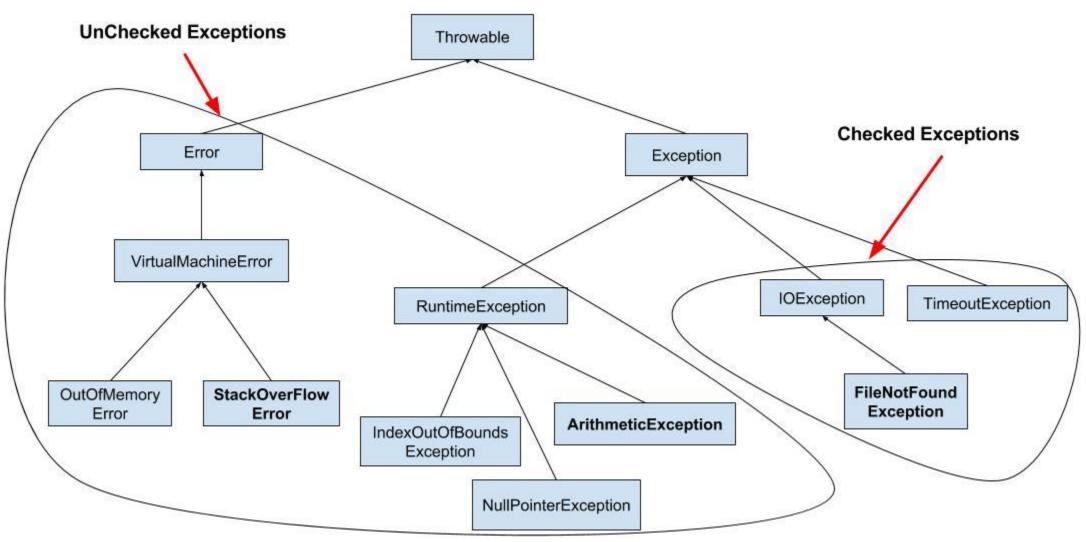
- Saugo informaciją apie klaidą
- Paveldi klasę *java.lang.Throwable*
- Turi konstruktorius, metodus išgauti klaidos vietą, pranešimo tekstą, priežastį ir pan.
- Išvestinės klasės specializuoja klaidas ir gali suteikti papildomą informaciją
- Patiems iššaukiant situacijas naudinga naudoti savo apibrėžtas išimčių klases



Svarbiausios išimčių klasės

- Trowable išimčių superklasė
- Error išreiškia paprastai neapdorojamas klaidas
- **Eception** klaidos, kurios privalo būti deklaruojamos ir apdorojamos (checked)
- RuntimeException kompiliatoriaus nekontroliuojamos klaidos gali įvykti bet kada. Apdorojamos esant reikalui







Catch blokų tvarka

- Nusako išimčių tinkamumo tikrinimo eiliškumą
- Blokas pagauna išimtį, jei išimties objektas gali būti priskirtas catch dalyje nurodytam tipui
- Kompiliatorius traktuoja kaip klaidingą catch blokų išdėstyme, jei superklasės klaida gaudoma anksčiau, nei subklasės



Veiksmai apdorojant pagautą išimtį

- Naivusis išvesti diagnostinį pranešimą ir nutraukti programos vykdymą
- Optimistinis ištaisyti situaciją ir toliau tęsti programą
- Realistinis jei klaida nepataisoma, catch bloke sakiniu trow pakartotinai iššaukti išimtį, naudojant tą patį situacijos objektą arba sukurianr naują, tikintis apdorojimo kitame kodo lygmenyje



Išimties iššaukimas

```
public static void main(String[] args) throws ArithmeticException {
    int i = 0;
    try {
        int z = 5 / 0;
    } catch (ArithmeticException e) {
        System.out.println("Dalyba is nulio, pataisyti nepavyks");
        throw e;
    }
}
```



Savo apsibrėžta išimties klasė

- Reikalingas, kai norime specializuoti išimtį, kad klientinė dalis galetų išskirti ją iš kitų situacijų ir atitinkamai reaguotų
- Kai norime papildyti *Exception* klasę specifine informacija



Apsibrėžiame išimties klasę

```
class AccountException extends Exception {
      private int balance = 0;
      public AccountException() {
      public AccountException(String message) {
             super(message);
      public AccountException(String message, int balance) {
             super(message);
             this.balance = balance;
      public int getBalance() {
             return balance;
```



Panaudojame išimties klasę kode

```
class Account {
    private int balance = 100;

public void withdraw(int amount) throws AccountException {
        if (balance - amount >= 0) {
            balance -= amount;
        } else {
            throw new AccountException("Nepakanka pinigu", balance - amount);
        }
    }
}
```



Panaudojame išimties klasę kode

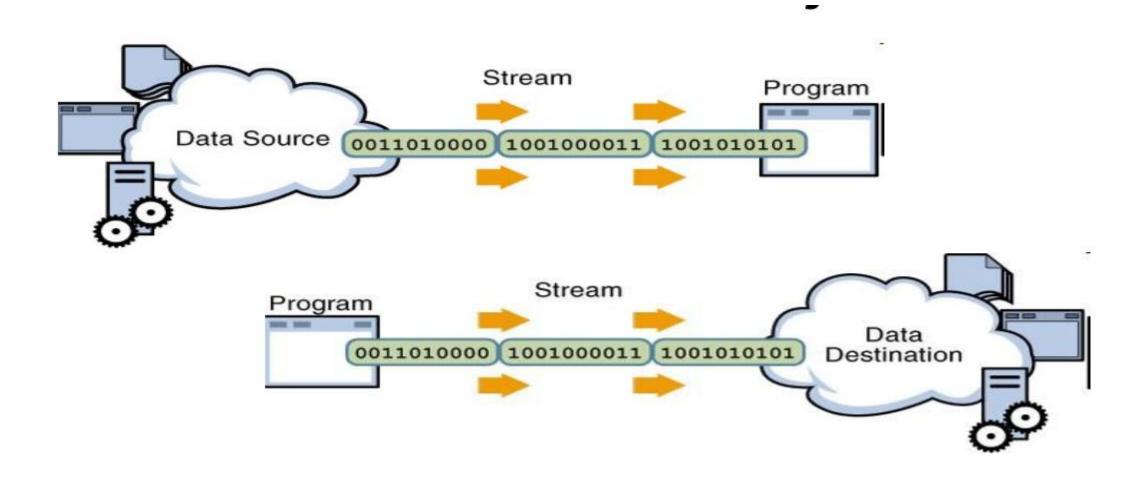
```
public static void main(String[] args) {
          Account a = new Account();
          try {
                a.withdraw(90);
                System.out.println("Pinigai nuskaityti");
                a.withdraw(50);
                System.out.println("Pinigai nuskaityti");
        } catch (AccountException e) {
                System.out.println("Klaida. Po nuskaitymo balansas butu: " + e.getBalance());
        }
}
```



Darbas su failais



Srauto abstrakcija





Java srautas

- Suprantamas kaip duomenų (baitų, simbolių) seka.
- Įgalina operuoti srauto skaitymo / rašymo operacijomis nepriklausomai nuo konkretaus įrenginio.
- Kiekvieną konkretaus tipo srautą atitinka konkrečios Java klasės objektas.
- java.io pagrindinės srautų klasės.
- java klasės paruoštos plėtimui.

Srautų tipai



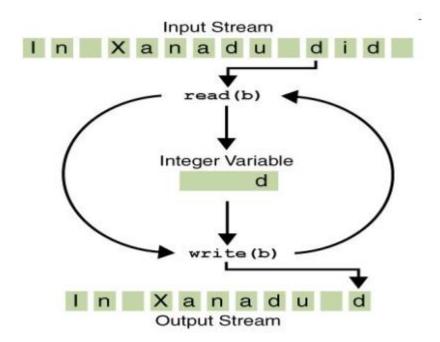
- Baitų / simbolių srautai
- Skaitymo / rašymo srautai
- 4 bazinės klasės:
 - InputStream, OutputStream operuoja baitais (byte tipas)
 - Reader, Writer operuoja simboliais (char tipas), leidžia išvengti simbolių kodavimo / dekodavimo problemų
 - Galima operuoti simboliais virš baitų srauto



Baitų kopijavimo pavyzdys

```
import java.io.*;
```

```
public class CopyBytesPP {
      public static void main(String[] args) throws IOException {
            InputStream in = new FileInputStream("orig.txt");
           OutputStream out = new FileOutputStream("copy.txt");
           for (int c; (c = in.read()) != -1;) {
                  out.write(c);
            in.close();
            out.close();
```





Specializuotos išvedimo klasės

- Įgalina atlikti specializuotas išvestis, parūpina papildomą funkcionalumą
- ByteArrayOutputStream, FileOutputStream, FilterOutputStream, ObjectOutputStream, PipedOutputStream
- BufferedWriter, CharArrayWriter, FilterWriter, OutputStreamWriter, PipedWriter, PrintWriter, String



Specializuotos įvedimo klasės

- Įgalina skaityti iš specializuotų šaltinių, parūpina papildomą funkcionalumą
- ByteArrayInputStream, FileInputStream,
 FilterInputStream, InputStream, ObjectInputStream,
 PipedInputStream, SequenceInputStream,
 StringBufferInputStream
- BufferedReader, CharArrayReader, FilterReader, InputStreamReader, PipedReader, StringReader



Objekto serializacija: įrašymas

```
import java.io.*;
public class SerialisationTest {
      public static void main(String[] args) throws IOException {
             FileOutputStream out = new FileOutputStream("objdata.ser");
             ObjectOutputStream s = new ObjectOutputStream(out);
             s.writeObject(new A(200));
             s.flush();
             s.close();
class A implements Serializable {
      private int i;
      public A(int i) {
             this.i = i;
      public int getI() {
             return i;
      public void setI(int i) {
             this.i = i;
```

```
SerialisationTest.java

1 -k @sr @A@@P'k+@E@ @I @ixp Č
```



Objekto serializacija: nuskaitymas

```
import java.io.*;
public class SerialisationTest {
        public static void main(String[] args) throws IOException, ClassNotFoundException {
                FileInputStream in = new FileInputStream("objdata.ser");
                ObjectInputStream s = new ObjectInputStream(in);
                A a = (A) s.readObject();
                System.out.println(a.getI());
                s.close();
class A implements Serializable {
        private int i;
        public A(int i) {
                this.i = i;
        public int getI() {
                return i;
        public void setI(int i) {
                this.i = i;
```

200



Serializacijos pritaikymas

- Serializuojamas objektas turi implementuoti Serializable interfeisą
- Daugelis standartinių klasių serializuojamos, bet kai kurios ne (pvz., Thread)
- Klasės neserializuojamus laukus galima pažymėti raktažodžiu transient
- Klasė gali papildyti standartinius serializafijos veiksmus parūpindama metodus writeObject, readObject



Kitos klasės

- java.io.File "apgaubia" failo vardą. Turi failų atributų tikrinimo, sukūrimo / pašalinimo, katalogų peržiūros operacijas.
- java.io.RandomAccessFile tiesioginės skaitymo / rašymo kreipties klasė. Leidžia skaitymo / rašymo / pozicionavimo operacijas.



InputStream Methods

- Reading
 - read() methods will block until data is available to be read
 - two of the three read() methods return the number of bytes read
 - -1 is returned if the Stream has ended
 - throws IOException if an I/O error occurs. This is a checked exception
- There are 3 main read methods:

```
int read()
```

• Reads a single character. Returns it as integer

```
int read(byte[] buffer)
```

- Reads bytes and places them into buffer (max = size of buffer)
- returns the number of bytes read

```
int read(byte[] buffer, int offset, int length)
```

- Reads up to length bytes and places them into buffer
- First byte read is stored in buffer[offset]
- returns the number of bytes read



InputStream Methods

- available() method returns the number of bytes which can be read without blocking
- skip() method skips over a number of bytes in the input stream
- close() method will close the input stream and release any system resources
- input streams optionally support repositioning the stream can mark the stream at a certain point and 'rewind' the stream to that point later.
- methods that support repositioning are:

```
markSupported() returns true if repositioning is supported
mark() places a mark in the stream
reset() 'rewinds' the stream to a previously set mark
```



Creating an InputStream

- InputStream is an abstract class
 - Programmers can only instantiate subclasses.
- ByteArrayInputStream:
 - Constructor is provided with a byte array.
 - This byte array contains all the bytes provided by this stream
 - Useful if the programmer wishes to provide access to a byte array using the stream interface.
- FileInputStream:
 - Constructor takes a filename, File object or FileDescriptor Object.
 - Opens a stream to a file.
- FilterInputStream:
 - Provides a basis for filtered input streams
 - Filtered streams are covered later in the chapter.



OutputStream Methods

- Writing:
 - write() methods write data to the stream. Written data is buffered.
 - Use flush() to flush any buffered data from the stream.
 - throws IOException if an I/O error occurs. This is a checked exception
- There are 3 main write methods:

```
void write(int data)
```

- Writes a single character
- Note: even though data is an integer, data must be set such that:
 - 0 <= data <= 255

```
void write(byte[] buffer)
```

Writes all the bytes contained in buffer to the stream

```
void write(byte[] buffer, int offset, int length)
```

Writes length bytes to stream starting from buffer[offset]



OutputStream Methods

- flush()
 - To improve performance, almost all output protocols buffer output.
 - Data written to a stream is not actually sent until buffering thresholds are met.
 - Invoking flush() causes the OutputStream to clear its internal buffers.
- close()
 - Closes stream and releases any system resources.



Creating an OutputStream

- OutputStream is an abstract class.
 - Programmers instantiate one of its subclasses
- ByteArrayOutputStream:
 - Any bytes written to this stream will be stored in a byte array
 - The resulting byte array can be retrieved using toByteArray() method.
- FileOutputStream:
 - Constructor takes a filename, File object, or FileDescriptor object.
 - Any bytes written to this stream will be written to the underlying file.
 - Has one constructor which allows for appending to file:
 FileOutputStream(String filename, boolean append)
- FilterOutputStream:
 - Provides a basis for Output Filter Streams.
 - Will be covered later in chapter.



Creating an OutputStream

- ObjectOutputStream
 - Created from another output stream (such as FileOutputStream)
 - Programmers serialize objects to the stream using the writeObject() method
 - More on Serialization later in the Chapter.
- PipedOutputStream:
 - Connects to an Instance of PipedInputStream
 - A pipe represents a one-way stream through which 2 threads may communicate
 - Thread1 writes to a PipedOutputStream
 - Thread2 reads from the PipedInputStream



Skaitymas: FileInputStream

```
InputStream in = null;
try {
   in = new FileInputStream("src/failas.txt");
   int noides('edge')
```

```
int = New FileInputStream( SPC/Fallas.txt ),
   int raidesKodas;
   while ((raidesKodas = in.read()) > 0) {
        char raide = (char) raidesKodas;
        System.out.print(raide);
   }
} catch (Exception e) {
        e.printStackTrace();
} finally {
   if (in != null)
        in.close();
```

Java

Java



Rašymas: FileOtputStream

```
char[] tekstas = { 'J', 'a', 'v', 'a' };
OutputStream os = null;
try {
    os = new FileOutputStream("src/failas.txt");
    for (int i = 0; i < tekstas.length; i++) {</pre>
         os.write(tekstas[i]);
    os.flush();
} catch (IOException e) {
    e.printStackTrace();
} finally {
                                                                           Java
    if (os != null)
         os.close();
```



Rašymas: FileWriter + BufferedWritter

```
import java.io.BufferedWriter;
import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;
public class WriteToFile {
        private static final String FILENAME = "src/failas.txt";
        public static void main(String[] args) {
                try (BufferedWriter bw = new BufferedWriter(new FileWriter(FILENAME))) {
                         String content = "This is the content to write into file\n";
                         bw.write(content);
                         System.out.println("Done");
                } catch (IOException e) {
                         e.printStackTrace();
```



Rašymas: FileWriter + BufferedWritter

```
import java.io.BufferedWriter;
import java.io.File;
import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;
public class WriteToFile {
       public static void main(String[] args) {
              try {
                      String content = "This is the content to write into file";
                      File file = new File("src/failas.txt");
                      // if file doesnt exists, then create it
                      if (!file.exists()) {
                             file.createNewFile();
                      FileWriter fw = new FileWriter(file.getAbsoluteFile());
                      BufferedWriter bw = new BufferedWriter(fw);
                      bw.write(content);
                      bw.close();
                      System.out.println("Done");
               } catch (IOException e) {
                      e.printStackTrace();
```



Skaitymas: File

```
import java.io.BufferedReader;
import java.io.File;
import java.io.FileInputStream;
import java.io.IOException;
import java.io.InputStreamReader;
public class FileTest {
       public static void main(String[] args) throws IOException {
              File failas = new File("src/failas.txt");
              readFile1(failas);
       private static void readFile1(File fin) throws IOException {
              FileInputStream fis = new FileInputStream(fin);
              // Construct BufferedReader from InputStreamReader
              BufferedReader br = new BufferedReader(new InputStreamReader(fis));
              String line = null;
              while ((line = br.readLine()) != null) {
                      System.out.println(line);
              br.close();
```



Rašymas: PrintWriter

```
import java.io.BufferedWriter;
import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
public class FileTest {
      public static void main(String[] args) {
             try {
                    FileWriter fw = new FileWriter("src/failas.txt", true);
                    BufferedWriter bw = new BufferedWriter(fw);
                   PrintWriter out = new PrintWriter(bw);
                    out.println("the text");
                   out.close();
             } catch (IOException e) {
                   // ...
```



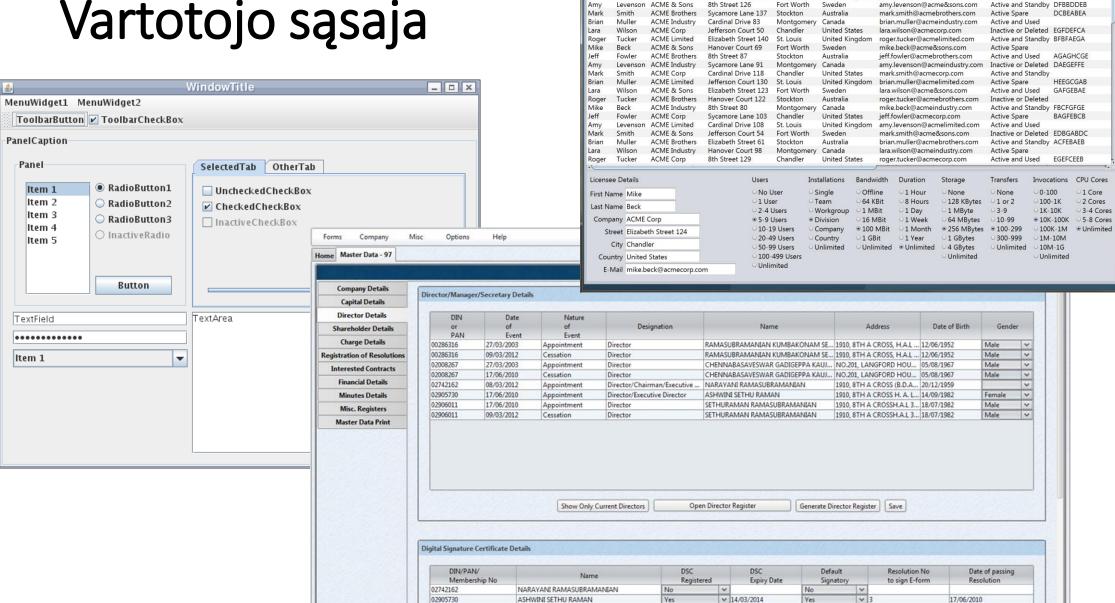
Nuorodos

- http://www.slideshare.net/martyhall/file-io-in-java-8-applying-the-power-of-streams
- http://howtodoinjava.com/java-8/read-file-line-by-line-in-java-8-streams-of-lines-example/
- http://www.mkyong.com/java/how-to-write-to-file-in-java-bufferedwriterexample/
- https://www.mkyong.com/java/how-to-write-to-file-in-java-fileoutputstreamexample/
- https://examples.javacodegeeks.com/core-java/writeread-csv-files-in-javaexample/
- https://www.mkyong.com/java/how-to-export-data-to-csv-file-java/



Vartotojo sąsaja: Swing

Vartotojo sąsaja



Firstna... Lastname Company

ACMF Cor

ACME Limited

City

St. Louis

Flizabeth Street 124 Chandle

Hanover Court 124

Country

United Kingdom

F-Mail

jeff.fowler@acmelimited.com

Status

Active and Used

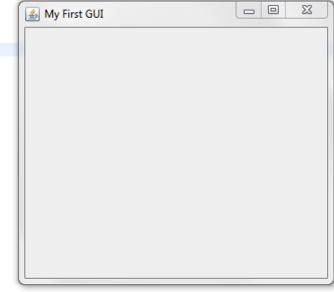
Inactive or Deleted

Limits Code





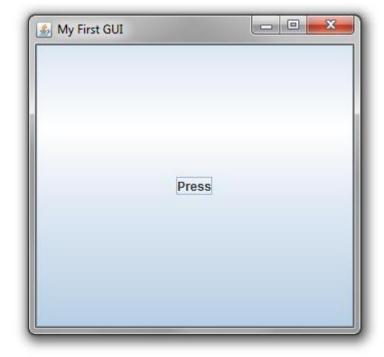
Tuščias rėmelis JFrame





Mygtukas rėmelyje JButton

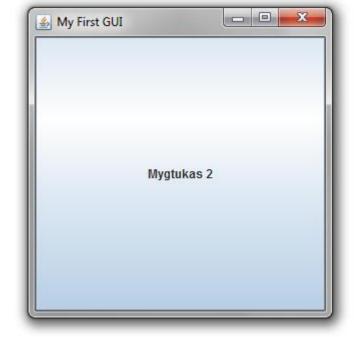
```
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
public class SimpleGUI {
       public static void main(String[] args) {
              JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
              frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
              frame.setSize(600, 600);
              JButton button = new JButton("Press"); // mygtuko objektas
              frame.getContentPane().add(button); // i remeli idedamas mygtukas
              frame.setVisible(true);
```





Dar vienas mygtukas rėmelyje

```
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             JButton button1 = new JButton("Mygtukas 1");
             JButton button2 = new JButton("Mygtukas 2");
             frame.getContentPane().add(button1);
             frame.getContentPane().add(button2);
             frame.setVisible(true);
```

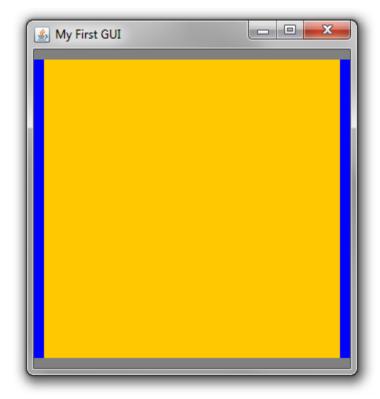


Bet matomas tik vienas mygtukas...



Išdėstymas BorderLayout

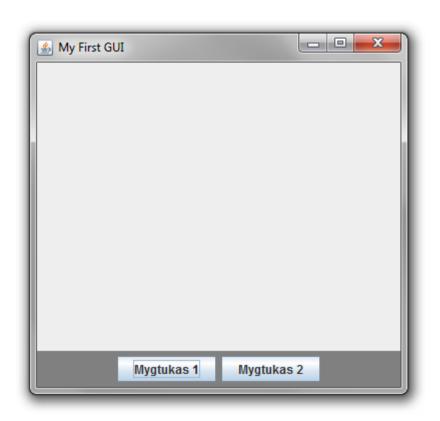
```
import java.awt.BorderLayout;
import java.awt.Color;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
public class SimpleGUI {
       public static void main(String[] args) {
              JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
              frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
              frame.setSize(600, 600);
              JPanel apatinisPanel = new JPanel(); // sukuriame panel
              apatinisPanel.setBackground(Color.GRAY); // suteikiame panel spalva
              // idedame panel i remeli
              frame.getContentPane().add(BorderLayout.SOUTH, apatinisPanel);
              JPanel virsutinisPanel = new JPanel();
              virsutinisPanel.setBackground(Color.GRAY);
              frame.getContentPane().add(BorderLayout.NORTH, virsutinisPanel);
              JPanel kairysisPanel = new JPanel();
              kairysisPanel.setBackground(Color.BLUE);
              frame.getContentPane().add(BorderLayout.WEST, kairysisPanel);
              JPanel desinysisPanel = new JPanel();
              desinysisPanel.setBackground(Color.BLUE);
              frame.getContentPane().add(BorderLayout.EAST, desinysisPanel);
              JPanel centrinisPanel = new JPanel();
              centrinisPanel.setBackground(Color.ORANGE);
              frame.getContentPane().add(BorderLayout.CENTER, centrinisPanel);
              frame.setVisible(true);
```





Mygtukai panelyje su BorderLayout

```
import java.awt.BorderLayout;
import java.awt.Color;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             JPanel apatinisPanel = new JPanel();
             apatinisPanel.setBackground(Color.GRAY);
             frame.getContentPane().add(BorderLayout.SOUTH, apatinisPanel);
             JButton mygtukas1 = new JButton("Mygtukas 1");
             JButton mygtukas2 = new JButton("Mygtukas 2");
             apatinisPanel.add(mygtukas1);
             apatinisPanel.add(mygtukas2);
             frame.setVisible(true);
```





Išdėstymas FlowLayout

```
import java.awt.Color;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             JPanel panel = new JPanel();
             panel.setLayout(new FlowLayout());
             panel.setBackground(Color.GRAY);
             frame.getContentPane().add(panel);
             JButton mygtukas1 = new JButton("Mygtukas 1");
             JButton mygtukas2 = new JButton("Mygtukas 2");
             panel.add(mygtukas1);
             panel.add(mygtukas2);
             frame.setVisible(true);
```

Mygtukas 1

My First GUI

Mygtukas 2

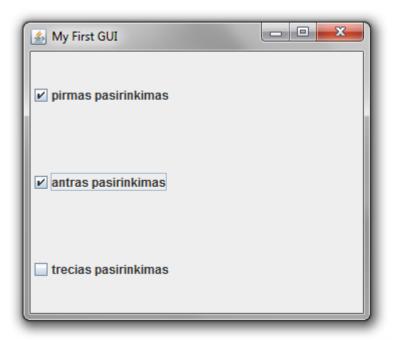
https://docs.oracle.com/javase/tutorial/uiswing/layout/flow.html Kiti išdėstymai:

https://docs.oracle.com/javase/tutorial/uiswing/layout/



Pasirinkimai JCheckBox

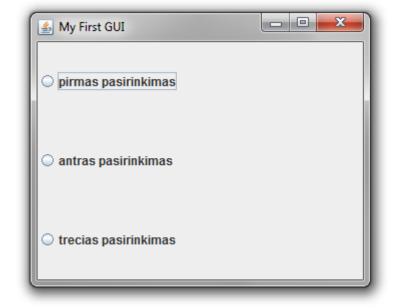
```
import java.awt.GridLayout;
import javax.swing.JCheckBox;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) throws Exception {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             JCheckBox checkBox1 = new JCheckBox("pirmas pasirinkimas");
             JCheckBox checkBox2 = new JCheckBox("antras pasirinkimas");
             JCheckBox checkBox3 = new JCheckBox("trecias pasirinkimas");
             JPanel checkPanel = new JPanel(new GridLayout(0, 1));
             checkPanel.add(checkBox1);
             checkPanel.add(checkBox2);
             checkPanel.add(checkBox3);
             frame.getContentPane().add(checkPanel);
             frame.setVisible(true);
```





Pasirinkimai JRadioButton

```
import java.awt.GridLayout;
import javax.swing.ButtonGroup;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
import javax.swing.JRadioButton;
public class SimpleGUI {
       public static void main(String[] args) throws Exception {
              JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
              frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
              frame.setSize(600, 600);
              JRadioButton radioButton1 = new JRadioButton("pirmas pasirinkimas");
              JRadioButton radioButton2 = new JRadioButton("antras pasirinkimas");
              JRadioButton radioButton3 = new JRadioButton("trecias pasirinkimas");
              ButtonGroup group = new ButtonGroup();
              group.add(radioButton1);
              group.add(radioButton2);
              group.add(radioButton3);
              JPanel radioPanel = new JPanel(new GridLayout(0, 1));
              radioPanel.add(radioButton1);
              radioPanel.add(radioButton2);
              radioPanel.add(radioButton3);
              frame.getContentPane().add(radioPanel);
              frame.setVisible(true);
```





Išsiskleidžiantys sąrašai JComboBox

```
import java.awt.FlowLayout;
import javax.swing.JComboBox;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
public class SimpleGUI {
       public static void main(String[] args) throws Exception {
              JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
              frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
              frame.setSize(600, 600);
              String[] metuLaikai = { "Vasara", "Ruduo", "Žiema", "Pavasaris" };
              JComboBox<String> metuLaikaiComboBox = new JComboBox<>(metuLaikai);
              metuLaikaiComboBox.setSelectedIndex(2);
              JPanel panel = new JPanel(new FlowLayout());
              panel.add(metuLaikaiComboBox);
              frame.getContentPane().add(panel);
              frame.setVisible(true);
```





Įvedimo laukai JTextField ir JPasswordField

```
import java.awt.FlowLayout;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
import javax.swing.JPasswordField;
import javax.swing.JTextField;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) throws Exception {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             JTextField tekstas = new JTextField(20);
             JPasswordField slaptazodis = new JPasswordField(20);
             JPanel panel = new JPanel(new FlowLayout());
             panel.add(tekstas);
             panel.add(slaptazodis);
             frame.getContentPane().add(panel);
             frame.setVisible(true);
```

<u></u> My	First GUI		X
	labas		
	•••••		
Н			



Etiketė JLabel

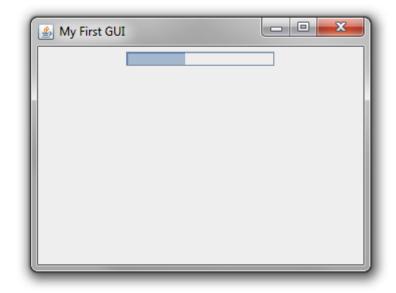
```
import java.awt.FlowLayout;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JLabel;
import javax.swing.JPanel;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) throws Exception {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             JLabel label = new JLabel("Tekstas");
             JPanel panel = new JPanel(new FlowLayout());
             panel.add(label);
             frame.getContentPane().add(panel);
             frame.setVisible(true);
```





Progreso atvaizdavimas JProgressBar

```
import java.awt.FlowLayout;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JPanel;
import javax.swing.JProgressBar;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) throws Exception {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT ON CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             JProgressBar pBar = new JProgressBar();
             JPanel panel = new JPanel(new FlowLayout());
             panel.add(pBar);
             frame.getContentPane().add(panel);
             frame.setVisible(true);
             for (int i = 0; i < 100; i++) {
                   Thread.sleep(100);
                   pBar.setValue(i);
```





Sąrašai JList

```
import java.awt.FlowLayout;
import javax.swing.JFrame;
import javax.swing.JList;
import javax.swing.JPanel;
public class SimpleGUI {
      public static void main(String[] args) throws Exception {
             JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
             frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
             frame.setSize(600, 600);
             String[] savaiteDienos = { "Pirmadieni", "Antradienis",
                          "Treciadienis", "Ketvirtadienis", "Penktadienis",
                          "Sestadienis", "Sekmadinis" };
             JList<String> sarasas = new JList<>(savaiteDienos);
             JPanel panel = new JPanel(new FlowLayout());
             panel.add(sarasas);
             frame.getContentPane().add(panel);
             frame.setVisible(true);
```





Pavyzdys: įtraukimas į sąrašą

```
import java.awt.*;
import iava.awt.event.*:
import javax.swing.*;
public class SimpleGUI {
       public static void main(String[] args) throws Exception {
              JFrame frame = new JFrame("My First GUI");
              frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
              frame.setSize(300, 600);
              DefaultListModel<String> model = new DefaultListModel<>();
             JList<String> sarasas = new JList<>(model);
              JLabel labelVardas = new JLabel("Vardas");
              JTextField vardas = new JTextField(20);
              JLabel labelPayarde = new JLabel("Payarde");
              JTextField pavarde = new JTextField(20);
              JButton itrauktiMygtukas = new JButton("Itraukti i sarasa");
              JButton isvalymoMygtukas = new JButton("Isvalyti sarasa");
              itrauktiMygtukas.addActionListener(new ActionListener() {
                     public void actionPerformed(ActionEvent e) {
                            String ivestasVardas = vardas.getText();
                            String ivestaPavarde = pavarde.getText();
                            model.addElement(ivestasVardas + " " + ivestaPavarde);
                            vardas.setText(null);
                            pavarde.setText(null);
              });
              isvalymoMygtukas.addActionListener(new ActionListener() {
                     public void actionPerformed(ActionEvent e) {
                            model.clear();
              });
              JPanel panelVirsus = new JPanel();
              panelVirsus.setPreferredSize(new Dimension(300, 100));
              JPanel panelCentras = new JPanel();
              panelVirsus.add(labelVardas);
              panelVirsus.add(vardas);
              panelVirsus.add(labelPavarde);
              panelVirsus.add(pavarde);
              panelVirsus.add(itrauktiMygtukas);
              panelVirsus.add(isvalymoMygtukas);
              panelCentras.add(sarasas);
              frame.getContentPane().add(BorderLayout.NORTH, panelVirsus);
              frame.getContentPane().add(BorderLayout.CENTER, panelCentras);
              frame.setVisible(true);
```

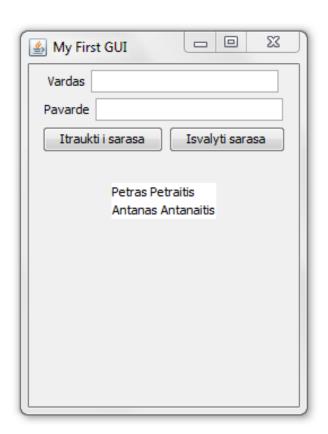
My First GUI □ □ □ □ □ □ □					
Vardas					
Pavarde					
ltraukti i sarasa	Isvalyti sarasa				
Petras Pertaitis Antanas Antanaitis					



Išvaizdos pakeitimas







Default Nimbus Windows



Nuorodos

- Swing dokumentacija: https://docs.oracle.com/javase/tutorial/uiswing/
- Swing komponentai: https://docs.oracle.com/javase/tutorial/uiswing/components/index.html
- Look & Feel Nimbus: https://docs.oracle.com/javase/tutorial/uiswing/lookandfeel/nimbus.html
- Simple example: https://beginnersbook.com/2015/07/java-swing-tutorial/
- Layouts: https://docs.oracle.com/javase/tutorial/uiswing/layout/visual.html
- Swing tutorial: https://www.guru99.com/java-swing-gui.html



varargs

Martynas Mitrulevičius



Problema

```
public class VarargTest {
      public static void main(String[] args) {
             int suma1 = sudetiSkaicius(1, 2);
             int suma2 = sudetiSkaicius(1, 2, 5);
             int suma3 = sudetiSkaicius(1, 2, 4, 6);
             System.out.println(suma1);
             System.out.println(suma2);
             System.out.println(suma3);
      private static int sudetiSkaicius(int a, int b) {
             return a + b;
      private static int sudetiSkaicius(int a, int b, int c) {
             return a + b + c;
      private static int sudetiSkaicius(int a, int b, int c, int d) {
             return a + b + c + d;
```

Metodas kviečiamas perduodant parametrus. Skirtingais atvejais gali reikėti metodų su skirtingu skaičiumi parametrų. Tam turime parašyti daug beveik vienodų metodų su skirtingu parametrų skaičiumi.



Problemos sprendimas

```
public class VarargTest {
      public static void main(String[] args) {
             int suma1 = sudetiSkaicius(1, 2);
             int suma2 = sudetiSkaicius(1, 2, 5);
             int suma3 = sudetiSkaicius(1, 2, 4, 6);
             System.out.println(suma1);
             System.out.println(suma2);
             System.out.println(suma3);
      private static int sudetiSkaicius(int... skaiciai) {
             int rez = 0;
             for (int i : skaiciai) {
                   rez += i;
             return rez;
```



Varags sintaksė

```
    void metodoPavadinimas(String x, String y, int... z) {
        // z naudojamas taip pat kaip masyvas, pvz:
        int suma = z[0] + z[1];
    }
```

- Reikia nepamiršti, kad z gali būti tuščias
- Varargs visada paskutinis parametras metodo parametrų sąraše



Jau naudojome varags

- String.format("This is an integer: %d", myInt);
- String.format("This is an integer: %d and a string: %s", myInt, myString);



Komandinė eilutė

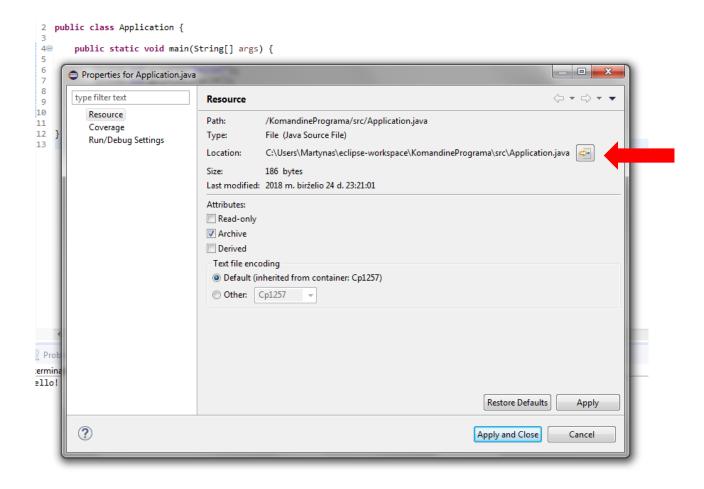


Turime Java programą

Kad sužinotume, kur yra saugoma mūsų programa, and **Application.java** spaudžiame dešinį pelės klavišą ir pasirenkame **Properties**



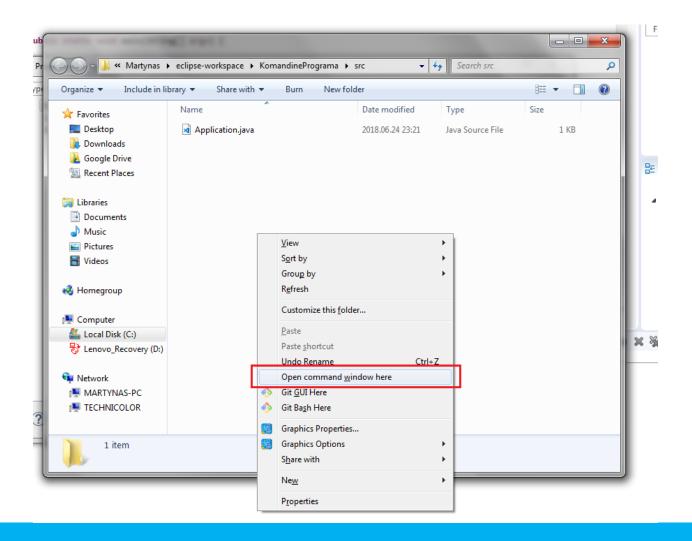
Einame į vietą, kur saugoma Java programa





Atidarome CMD

Atsidarius failų langui laikydami nuspaudę *Shift* spaudžiame dešinį pelės klavišą ir pasirenkame *Open command window here*



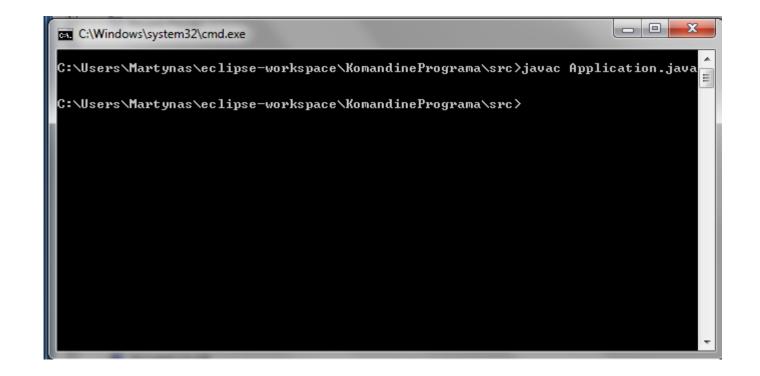


Kompiliuojame

Kompiliuojame komanda:

javac Application.java

Kompiliatorius sukurs Application.class failą, kuris yra ta pati mūsų parašyta programa tik paversta į binarinį kodą, Kurį supranta JVM.

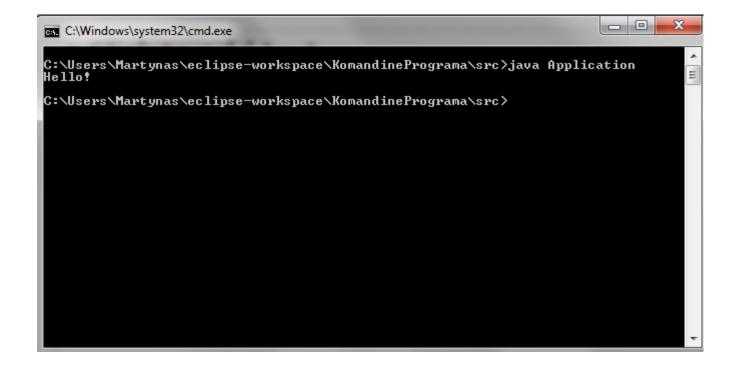




Paleidžiame programą

Paleidžiame komanda:

java Application





Argumentu perdavimas

Galime programą pakeisti į tokią:

```
public class Application {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println(args[0]);
        System.out.println(args[1]);
    }
}
```

 Tada turėsime programai perduoti argumentus, kuriuos ji atspausdins, pvz:

java Application vienas du

```
C:\Users\Martynas\eclipse-workspace\KomandinePrograma\src>java Application vienas du vienas du
C:\Users\Martynas\eclipse-workspace\KomandinePrograma\src>

C:\Users\Martynas\eclipse-workspace\KomandinePrograma\src>
```



Derinimas (eclipse)



Turime tokią Java programą.

Joje pasižymime eilutes, ties kuriomis norėsime sustabdyti programą.

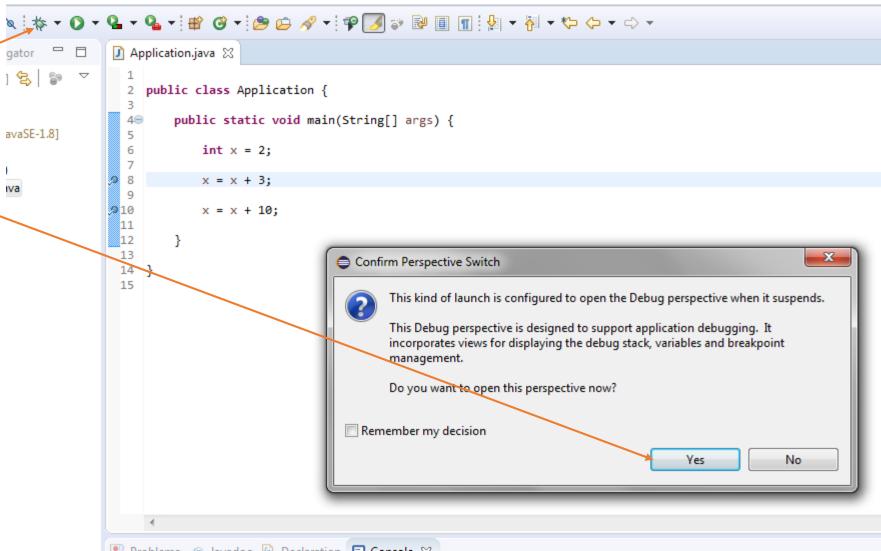
Toje eilutėje pele paspaudžiame du kartus.

```
Navigate Search Project Run Window Help

☑ Application.java 
☒
avigator
                      public class Application {
                          public static void main(String[] args) {
[JavaSE-1.8]
                              int x = 2;
                              x = x + 3;
                              x = x + 10;
                  12
                  13
                  14 }
                  15
```



Spaudžiame debug mugtuką. Gali iššokti langas, informuojantis, kad perjungs į debug langą. Spaudžiame Yes.





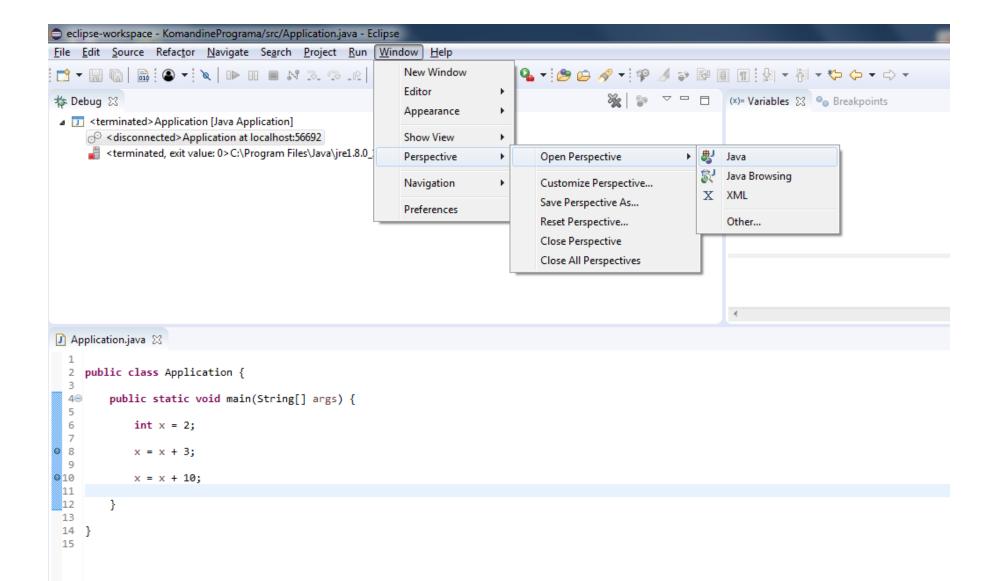
Užvedame pele ties kintamuoju ir matome jo reikšmę.

Kad pereiti prie kitos pažymėtos eilutės, Spaudžiame F8.

Tokios pažymėtos Eilutės vadinamos breakpoints.

```
public class Application {
       public static void main(String[] args) {
           int x = 2;
           x = x + 3;
              0 x= 2
 14
 15
■ Console XX
```

Application [Java Application] C:\Program Files\Java\jre1.8.0_171\bin\javaw.exe (2018-06-24 23:54:18)









JAR failo sukūrimas (eclipse)



Kas yra JAR failas?

- Tai failo formatas į kurį galime supakuoti Java programą
- JAR failas remiasi ZIP archyvo formatu. JAR failą galime atidaryt bet kuria failų archyvavimo programa (WinZip, 7-Zip, ...)
- JAR failo viduje sudėtos visos Java programos sukompiliuotos klasės (*.class) ir kiti programoje naudojamai resursai (tekstai, paveikslėliai, ...)



SumService klasė

```
package lt.codeacademy.service;

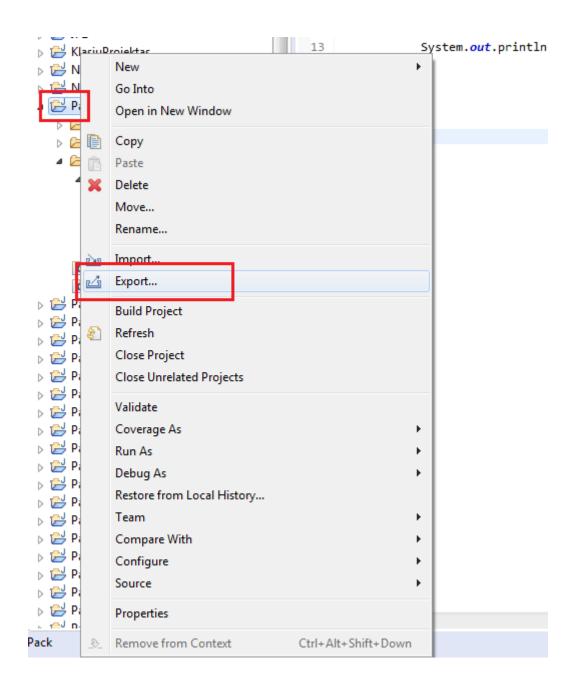
public class SumService {
    public static int getSumOf(int firstNumber, int secondNumber) {
        return firstNumber + secondNumber;
    }
}
```



SumApp klasė

```
package lt.codeacademy;
import lt.codeacademy.service.SumService;
public class SumApp {
      public static void main(String[] args) {
             if (args.length >= 2) {
                   int number1 = Integer.parseInt(args[0]);
                   int number2 = Integer.parseInt(args[1]);
                   int result = SumService.getSumOf(number1, number2);
                   System.out.println("Sum: " + result);
```

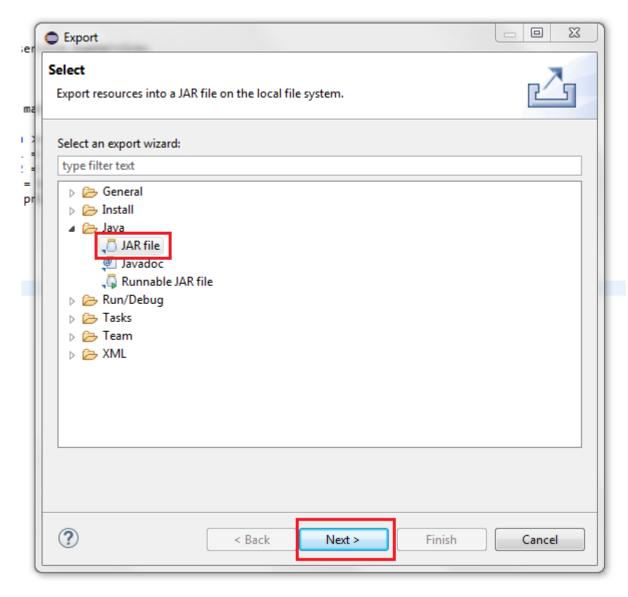
- Pasirinkti Java projektą ir spausti dešinį pelės klavišą
- Atsidarius pasirinkimų meniu pasirinkti Export





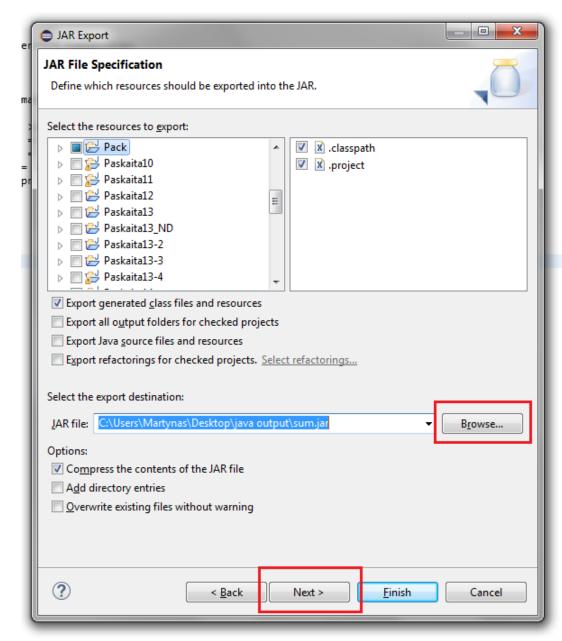
- Atsidariusiame lange išsiskleisti Java grupę ir pasirinkti JAR file
- Spausti **Next**





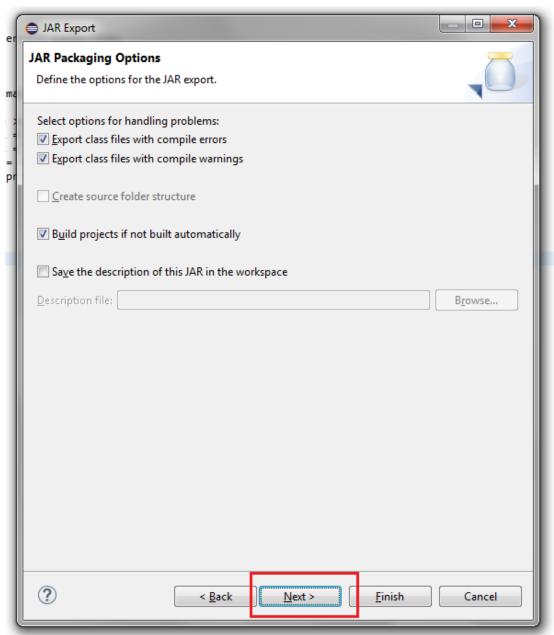
- Kitame lange spaudžiame
 Browse ir pasirenkame,
 kur saugoti JAR failą
- Po to spaudžiame **Next**



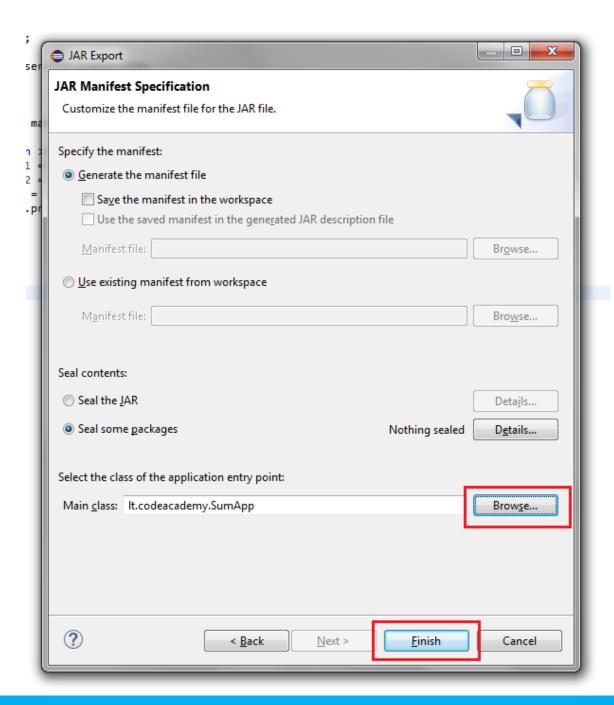


 Dar kitame lange nieko nekeičiame ir spaudžiame
 Next





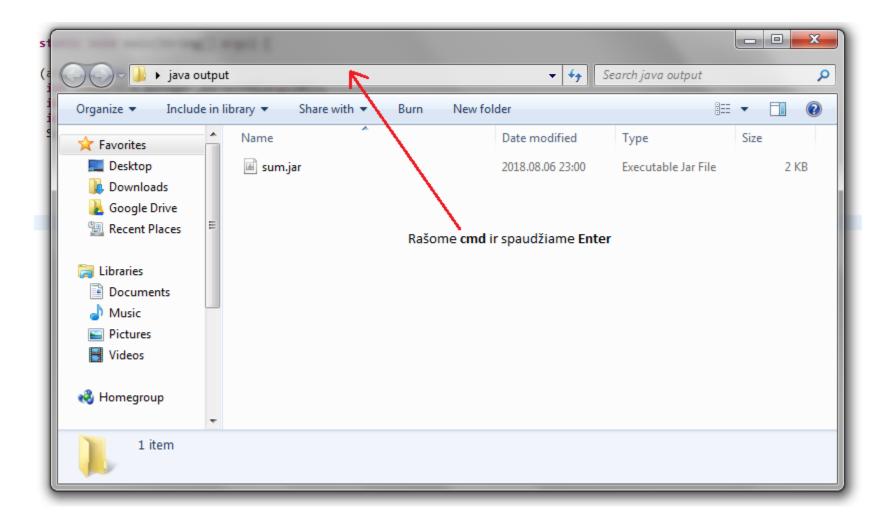
- Spaudžiame Browse ir pasirenkame klasę su main metodu
- Spaudžiame Finish







Programos paleidimas





Programos paleidimas

```
C:\Windows\System32\cmd.exe

Microsoft Windows [Version 6.1.7601]
Copyright (c) 2009 Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\Martynas\Desktop\java output>java -jar sum.jar 2 3
Sum: 5

C:\Users\Martynas\Desktop\java output>
```

- Programą paleidžiame komanda: java -jar <jarFailas.jar> <programos argumentai>
- Pvz.: java -jar sum.jar 2 3